

บทที่ 2.

เมทริกซ์

Matrix

2.1 Introduction to the Matrix

เมทริกซ์ (Matrix หรือ Matrices) เป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลที่เหมือนเป็น “กล่อง” ของข้อมูล ที่เราสามารถเก็บข้อมูลและค้นหาข้อมูลในแนว ซ้าย-ขวา (คอลัมน์ – column) หรือ บน-ล่าง (แถว - row) ได้ โดยปกติเมทริกซ์เก็บข้อมูลเป็นตัวเลข หรือตัวแปร งานทางด้าน computer science เรารู้จักเมทริกซ์กันแล้วในรูปแบบ array 2 มิติ

ตัวอย่างการใช้งานเมทริกซ์เพื่อเก็บและแสดงข้อมูล ถ้าเราต้องการเก็บข้อมูลของเพื่อน 3 คน โดยต้องการจำนวนหน่วยกิตที่เรียนไปแล้วและเกรดเฉลี่ยที่ได้ เราสามารถเขียนในรูปแบบของเมทริกซ์ A ได้ดังนี้

	Jim	Jack	Joe
หน่วยกิต	20	22	21
เกรดเฉลี่ย	3.20	2.78	3.45

เมทริกซ์เป็นการเก็บข้อมูลแบบหลายมิติ (multi-dimensional) เมื่อบอกขนาดของเมทริกซ์เราต้องบอกจำนวนแถว แล้วตามด้วยจำนวนคอลัมน์เสมอ จากตัวอย่างข้อมูลของเพื่อน เมทริกซ์ A มีขนาด (dimension) เป็น 2×3 เพราะเมทริกซ์เก็บข้อมูล 2 แถว และ 3 คอลัมน์ ตัวเลขแต่ละตัวในเมทริกซ์เรียกว่าสมาชิกของเมทริกซ์ (element) และสามารถเรียกสมาชิกแต่ละตัวโดยการบอกตำแหน่งแถวและคอลัมน์ เช่น เกรดเฉลี่ยของ Jim มีค่าเป็น 3.20 และคือสมาชิกตัวที่ a_{21} เพราะเป็นข้อมูลในแถวที่ 2 คอลัมน์ที่ 1

เมทริกซ์สามารถใช้ในการเก็บและนำเสนอข้อมูล และประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาโจทย์สมการทางคณิตศาสตร์ แก้ปัญหาที่เราอาจเจอในชีวิตประจำวัน ซึ่งเราจะเห็นตัวอย่างในบทต่อไป

ตัวอย่างอื่น ๆ ในการใช้เมทริกซ์เพื่อแสดงข้อมูล เช่น

เปอร์เซ็นต์ยอดขาย smart phone แต่ละยี่ห้อทั่วโลก

Brands/ Years	2018	2019	2020
Huawei	14	16	18
Samsung	19	20	20
Apple	14	13	14
Xiaomi	8	8	10
Oppo	8	8	9

จำนวนนิสิตที่ได้เกรดต่าง ๆ ในแต่ละวิชา

วิชา/ เกรด	A	B	C	D	E
Programming	10	20	15	2	3
OOP	5	10	20	12	3
Database	5	5	15	20	5
Project	20	10	5	15	0

สรุปลักษณะการเขียนเมทริกซ์คือ

- เขียนสมาชิกเมทริกซ์ภายในเครื่องหมาย [...]
- ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ เช่น A, B, C, ...
- ขนาดของเมทริกซ์ระบุเป็น $(m \times n)$ โดย m คือจำนวนแถว และ n คือจำนวนคอลัมน์
- สมาชิกของเมทริกซ์แทนตัวพิมพ์เล็ก พร้อมทั้งระบุตำแหน่งแทนแถวและคอลัมน์ เช่น
 - a_{12} หมายถึง สมาชิกแถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 2 ของเมทริกซ์ A
 - b_{23} หมายถึง สมาชิกแถวที่ 2 คอลัมน์ที่ 3 ของเมทริกซ์ B

ตัวอย่างการเขียนเมทริกซ์ A และสมาชิกคือ

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \cdots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \cdots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{m1} & a_{m2} & \cdots & a_{mn} \end{bmatrix}$$

ตัวอย่าง 2.1 หาขนาดและสมาชิกของเมทริกซ์ต่อไปนี้

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 2 & 0 & 4 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 3 & 23 \\ 4 & 0 \\ 7 & 9 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 5 \\ -8 \\ 2 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

เมทริกซ์ A มีขนาด 2×3

เมทริกซ์ B มีขนาด 3×2

เมทริกซ์ C มีขนาด _____

a_{21} มีค่าเป็น 2

b_{12} มีค่าเป็น 23

c_{31} มีค่าเป็น _____

c_{22} มีค่าเป็น _____

2.1.1 ประเภทของเมทริกซ์

เมทริกซ์ที่มีลักษณะพิเศษและมีชื่อเรียกเฉพาะ มีดังนี้

ประเภท	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
เมทริกซ์ศูนย์ Zero matrix	เมทริกซ์ที่สมาชิกทุกตัวเป็นศูนย์ เขียนแทนด้วย 0	$A = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$
เมทริกซ์จัตุรัส Square matrix	เมทริกซ์ที่มีจำนวนแถวเท่ากับจำนวน คอลัมน์ ขนาดของเมทริกซ์เป็น $n \times n$ เขียนแทนด้วย A_n	$A_2 = \begin{bmatrix} 1 & 7 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ $A_3 = \begin{bmatrix} 0 & 12 & 5 \\ 2 & 10 & 2 \\ 2 & -3 & 4 \end{bmatrix}$
เมทริกซ์เอกลักษณ์ Identity matrix	เมทริกซ์จัตุรัสที่สมาชิกในแนวทแยงมี ค่าเป็นหนึ่งและ สมาชิกตำแหน่งอื่น ๆ มีค่าเป็นศูนย์ เขียนแทนด้วย I_n	$I_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ $I_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$
เมทริกซ์แนวทแยง Diagonal matrix	เมทริกซ์จัตุรัสที่สมาชิกในแนวทแยง เป็นศูนย์	$A_2 = \begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ $A_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 3 \\ 1 & 0 & 5 \\ 6 & 9 & 0 \end{bmatrix}$
เมทริกซ์สามเหลี่ยมบน Upper triangular matrix หรือ Right triangular matrix	เมทริกซ์จัตุรัสที่สมาชิกที่อยู่ใต้แนว ทแยงเป็นศูนย์ สมาชิกตัวอื่นเป็นค่า อะไรก็ได้	$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 & 5 \\ 0 & 4 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 7 \end{bmatrix}$
เมทริกซ์สามเหลี่ยมล่าง Lower triangular matrix หรือ Left triangular matrix	เมทริกซ์จัตุรัสที่สมาชิกที่อยู่เหนือแนว ทแยงเป็นศูนย์ สมาชิกตัวอื่นเป็นค่า อะไรก็ได้	$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 7 & 0 & 5 & 0 \\ 0 & 2 & 5 & 7 \end{bmatrix}$

2.1.2 การเท่ากันของเมทริกซ์ (Equality of matrices)

เมทริกซ์ A เท่ากับเมทริกซ์ B ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกตัวของเมทริกซ์ A มีค่าเท่ากับสมาชิกที่ตำแหน่งเดียวกันของ

เมทริกซ์ B นั่นคือ ถ้า $A = [a_{ij}]_{m \times n}$ และ $B = [b_{ij}]_{p \times q}$ แล้ว

$A = B$ ก็ต่อเมื่อ $m = p$, $n = q$ และ $a_{ij} = b_{ij}$ สำหรับทุกค่า i และ j

ตัวอย่าง 2.2 จากเมทริกซ์ที่กำหนดให้ จงหาค่า a และ b

$$\text{กำหนดให้ } \begin{bmatrix} a^2 & b-3 \\ b^2 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 49 & 3 \\ a+43 & a+b \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

จากข้อมูลของ 2 เมทริกซ์ที่มีค่าเท่ากัน ดังนั้น

$$a^2 = 49 \quad \text{_____ (1)}$$

$$b^2 = a + 43 \quad \text{_____ (2)}$$

$$b - 3 = 3 \quad \text{_____ (3)}$$

$$a + b = -1 \quad \text{_____ (4)}$$

จากสมการ (3) จะได้ $b = 6$

แทนค่า $b = 6$ ในสมการ (4) จะได้ $a = -7$

2.1.3 การบวกและลบเมทริกซ์ (Adding and subtracting matrices)

เราสามารถบวกหรือลบเมทริกซ์ได้ ก็ต่อเมื่อเมทริกซ์ที่นำมาบวกหรือลบนั้น มีขนาดเท่ากัน (จำนวนแถวและคอลัมน์เท่ากัน) โดยสามารถบวกหรือลบสมาชิกในตำแหน่งที่ตรงกันของเมทริกซ์

ตัวอย่าง 2.3 กำหนดให้ $A = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 0 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$ และ $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}$ หาค่าของ $A + B$ และ $A - B$

วิธีทำ

$$A + B = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 0 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \\ 4 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2+1 & 4+2 \\ 6+0 & 0+0 \\ 1+4 & 3+2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & \underline{\hspace{1cm}} \\ 6 & \underline{\hspace{1cm}} \\ 5 & \underline{\hspace{1cm}} \end{bmatrix}$$

$$A - B = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 0 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \\ 4 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & \underline{\hspace{1cm}} \\ 6 & \underline{\hspace{1cm}} \\ -3 & \underline{\hspace{1cm}} \end{bmatrix}$$

ตัวอย่าง 2.4 เราต้องการเก็บข้อมูลการซื้อของตลอด 3 เดือน โดยเก็บข้อมูลแยกเป็นซื้อที่ร้าน และซื้อออนไลน์ สิ่งของที่เราซื้อคือ เสื้อ กางเกง และหมวก เราสามารถเก็บข้อมูลเหล่านี้ในรูปแบบเมทริกซ์ได้ดังนี้

มกราคม			กุมภาพันธ์			มีนาคม		
	ร้าน	Online		ร้าน	Online		ร้าน	Online
เสื้อ	2	5	เสื้อ	1	0	เสื้อ	4	2
กางเกง	2	2	กางเกง	4	3	กางเกง	5	3
หมวก	1	0	หมวก	2	2	หมวก	4	1
เมทริกซ์: $\begin{bmatrix} 2 & 5 \\ 2 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$			เมทริกซ์: $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 4 & 3 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}$			เมทริกซ์: $\begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 5 & 3 \\ 4 & 1 \end{bmatrix}$		

เมทริกซ์ทั้งสามมีขนาดเท่ากันคือ 3×2 ดังนั้นถ้าเราต้องการดูจำนวนสิ่งของที่เราซื้อทั้ง 3 เดือน เราสามารถบวกเมทริกซ์ทั้งสามได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} 2 & 5 \\ 2 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 4 & 3 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 5 & 3 \\ 4 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2+1+4 & 5+0+2 \\ 2+4+5 & 2+3+3 \\ 1+2+4 & 0+2+1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 & 7 \\ 11 & 8 \\ 7 & 3 \end{bmatrix}$$

จากผลลัพธ์การบวกเมทริกซ์ เราจะเห็นข้อมูลได้ง่ายขึ้น ว่า เราซื้อเสื้อจากร้านค้า 7 ตัว ซื้อออนไลน์อีก 7 ตัว ซื้อกางเกงจากร้านค้า 11 ตัว ซื้อออนไลน์ 8 ตัว และซื้อหมวกจากร้านค้า 7 ใบ ซื้อออนไลน์ 3 ใบ

2.1.4 การคูณเมทริกซ์ด้วยสเกลาร์ (Scalar multiplication matrix)

เราสามารถคูณเมทริกซ์ด้วยค่าคงที่หรือสเกลาร์ได้ โดยการคูณค่าคงที่นั้นกับสมาชิกทุกตัวในเมทริกซ์

หมายเหตุ การคูณเมทริกซ์ด้วยสเกลาร์แตกต่างจากการคูณเมทริกซ์ด้วยเมทริกซ์ซึ่งจะอธิบายในหัวข้อต่อไป

ตัวอย่าง 2.5 กำหนดให้ $A = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 0 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$

$$2A = \begin{bmatrix} 4 & 8 \\ 12 & 0 \\ 2 & 6 \end{bmatrix}$$

$$-5A = \begin{bmatrix} -10 & -20 \\ -30 & 0 \\ -5 & -15 \end{bmatrix}$$

ตัวอย่าง 2.6 จาก

ตัวอย่าง 2.4 ถ้าเราต้องการรู้ว่า ถ้าเดือนมีนาคมเราซื้อของเป็น 5 เท่าของที่ซื้อไปจริงๆ ในเดือนนี้เราจะซื้อของทั้งหมดกี่ชิ้น เราสามารถทำได้โดยการคูณเมทริกซ์ของเดือนมีนาคม ด้วย 5

$$5 \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 5 & 3 \\ 4 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \times 5 & 2 \times 5 \\ 5 \times 5 & 3 \times 5 \\ 4 \times 5 & 1 \times 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 20 & 10 \\ 25 & 15 \\ 20 & 5 \end{bmatrix}$$

นั่นคือ เดือนมีนาคมเราจะซื้อเสื้อจากร้านค้า 20 ตัว และซื้อออนไลน์ 10 ตัว (และอื่น ๆ)

2.1.5 การคูณเมทริกซ์ด้วยเมทริกซ์ (Multiplying matrices)

การคูณเมทริกซ์ด้วยเมทริกซ์ มีเทคนิคคิดหน่อย คือเราไม่สามารถจับเมทริกซ์ 2 ตัวใด ๆ ก็ได้มาคูณกันได้เลย เมทริกซ์ที่จะมาคูณกันได้ต้องมีขนาดที่ “พอดี” กันด้วย ขนาดพอดีกันที่ว่าเป็นคือ จำนวนคอลัมน์ของเมทริกซ์ตัวแรก ต้องเท่ากับจำนวนแถวของเมทริกซ์ตัวที่สอง ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถคูณเมทริกซ์สองตัวนี้ได้ นั่นคือ

เมทริกซ์ A และ B สามารถคูณกันได้ก็ต่อเมื่อ จำนวนคอลัมน์ของ A เท่ากับจำนวนแถวของ B

ผลคูณของเมทริกซ์ A และ B เขียนแทนด้วย AB

กำหนดให้ $A = [a_{ij}]_{m \times n}$ และ $B = [b_{ij}]_{n \times r}$ แล้ว ถ้า $C = AB$ ดังนั้น $C = [c_{ij}]_{m \times r}$

ข้อสังเกต เมทริกซ์ผลลัพธ์ มีขนาดเป็น $m \times r$

รูปภาพแสดงการคูณเมทริกซ์

$$\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \\ a_{41} & a_{42} & a_{43} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} b_{11} & b_{12} \\ b_{21} & b_{22} \\ b_{31} & b_{32} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} c_{11} & c_{12} \\ c_{21} & c_{22} \\ c_{31} & c_{32} \\ c_{41} & c_{42} \end{bmatrix}$$

4×3

3×2

4×2

โดยที่ $c_{11} = a_{11}b_{11} + a_{12}b_{21} + a_{13}b_{31}$

$$c_{12} = a_{11}b_{12} + a_{12}b_{22} + a_{13}b_{32}$$

$$c_{21} = a_{21}b_{11} + a_{22}b_{21} + a_{23}b_{31} \text{ และค่าอื่น ๆ}$$

ตัวอย่าง 2.7 กำหนดให้ $A = \begin{bmatrix} 5 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 0 \end{bmatrix}$ และ $B = \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ หาค่าของ C เมื่อ $C = AB$

วิธีทำ เมทริกซ์ C มีขนาด 2×1

$$C = \begin{bmatrix} 5 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5(2) + 1(0) + 2(1) \\ 2(2) + 3(0) + 0(1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 12 \\ 4 \end{bmatrix}$$

ตัวอย่าง 2.8 กำหนดให้ $A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 4 & 1 & 2 \\ -1 & 2 & 3 \\ 3 & -1 & 4 \end{bmatrix}$ และ $B = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 0 \\ 5 & 1 \end{bmatrix}$ หาค่าของ C เมื่อ $C = AB$

วิธีทำ เมทริกซ์ C มีขนาด _____

$$C = \begin{bmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 4 & 1 & 2 \\ -1 & 2 & 3 \\ 3 & -1 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 0 \\ 5 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2(3) + 0(1) + -1(5) & 2(2) + 0(0) + -1(1) \\ 4(3) + 1(1) + 2(5) & 4(2) + 1(0) + 2(0) \\ \underline{\hspace{2cm}} & \underline{\hspace{2cm}} \\ \underline{\hspace{2cm}} & \underline{\hspace{2cm}} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & \underline{\hspace{1cm}} \\ 15 & \underline{\hspace{1cm}} \\ 2 & \underline{\hspace{1cm}} \\ 28 & \underline{\hspace{1cm}} \end{bmatrix}$$

ตัวอย่าง 2.9 เมทริกซ์อยู่รอบตัวเรา

เราต้องการคำนวณเกรดของนิสิต โดยคิดจากการเก็บคะแนน 4 ประเภทคือ สอบมิดเทอม สอบไฟนอล การบ้าน และโปรเจก การเก็บคะแนนแต่ละประเภทเก็บ 100 คะแนน แต่สุดท้ายต้องนำคะแนนมาคำนวณเปอร์เซ็นต์ซึ่งมีน้ำหนักไม่เท่ากัน ให้หาว่านิสิตแต่ละคนได้คะแนนรวมสุดท้ายเท่าไร

คะแนนเก็บที่นิสิตได้ดังนี้

นิสิต	Midterm exam	Final exam	Homework	Project
Jim	100	90	52	60
Jack	80	85	90	100
Joe	92	50	80	70

การเก็บคะแนน	เปอร์เซ็นต์
Midterm exam	20% (0.2)
Final exam	30% (0.3)
Homework	10% (0.1)
Project	40% (0.4)

เราสามารถนำผลคูณเมทริกซ์มาใช้ในการคำนวณคะแนนรวมของนิสิตได้ดังนี้

เมทริกซ์	ผลคูณ
 $\begin{bmatrix} 100 & 90 & 52 & 60 \\ 80 & 85 & 90 & 100 \\ 92 & 50 & 80 & 70 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} .2 \\ .3 \\ .1 \\ .4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 76.2 \\ 90.5 \\ 69.4 \end{bmatrix}$	$\begin{aligned} (100 \times .2) + (90 \times .3) + (52 \times .1) + (60 \times .4) &= 76.2 \\ (80 \times .2) + (85 \times .3) + (90 \times .1) + (100 \times .4) &= 90.5 \\ (92 \times .2) + (50 \times .3) + (80 \times .1) + (70 \times .4) &= 69.4 \end{aligned}$

ผลรวมคะแนนสุดท้ายของนิสิตแต่ละคน คือ Jim ได้ 76.2 คะแนน Jack ได้ 90.5 คะแนน Joe ได้ 69.4 คะแนน

ตัวอย่าง 2.10 ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า การคูณเมทริกซ์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

เราทำตุ๊กตาขาย ตุ๊กตาแต่ละสีขายในราคาที่แตกต่างกัน โดยการขายต้องขายส่งทั้งหมดให้กับลูกค้าที่รับซื้อ ราคาตุ๊กตาที่ลูกค้าแต่ละคนเสนอซื้อตามตารางต่อไปนี้

ลูกค้า / สีตุ๊กตา	แดง	ขาว	น้ำเงิน
Jim	3	2	4
Jack	4	3	1
Joe	5	1	2
Jane	4	2	3
Joy	2	1	10

เราทำตุ๊กตาสีแดง 1000 ตัว สีขาว 800 ตัว และสีน้ำเงิน 200 ตัว ถ้าเราควรขายตุ๊กตาให้ลูกค้าคนใดจึงจะได้เงินมากที่สุด

วิธีทำ

จากข้อมูลที่มีสามารถสร้างเป็นเมทริกซ์ได้คือ

$$A \text{ เป็นเมทริกซ์ราคา} = \begin{bmatrix} 3 & 2 & 4 \\ 4 & 3 & 1 \\ 5 & 1 & 2 \\ 4 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 10 \end{bmatrix}$$

$$B \text{ เป็นเมทริกซ์จำนวน} = \begin{bmatrix} 1000 \\ 800 \\ 200 \end{bmatrix}$$

ผลคูณของเมทริกซ์ $C = AB$ แสดงถึงรายได้ ซึ่งสมาชิกแต่ละตัวแทนรายได้จากการขายตุ๊กตาทั้ง 3 ชนิดให้ลูกค้าแต่ละคน

$$C = \begin{bmatrix} 3 & 2 & 4 \\ 4 & 3 & 1 \\ 5 & 1 & 2 \\ 4 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 10 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1000 \\ 800 \\ 200 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3000 + 1600 + 800 \\ 4000 + 2400 + 200 \\ 5000 + 800 + 400 \\ 4000 + 1600 + 600 \\ 2000 + 800 + 2000 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5400 \\ 6600 \\ 6200 \\ 6200 \\ 4800 \end{bmatrix}$$

ลูกค้าที่รับซื้อตุ๊กตาในราคาสูงที่สุดคือซื้อในราคา 6600 บาท ดังนั้นควรขายตุ๊กตาให้ Jack

2.1.6 คุณสมบัติการบวกและคูณของเมทริกซ์

คุณสมบัติการบวกของเมทริกซ์	
กำหนดให้ A, B และ C เป็นเมทริกซ์ขนาด $m \times n$	
การเปลี่ยนกลุ่ม	$(A + B) + C = A + (B + C)$
การสลับที่	$A + B = B + A$
เอกลักษณ์การบวก คือ 0	$A + 0 = 0 + A = A$
อินเวอร์สการบวก (Inverse)	อินเวอร์สการบวกของเมทริกซ์ A คือ $-A$ ที่เมื่อนำมาบวกกับ A แล้วทำให้ได้ 0 $A + (-A) = (-A) + A = 0$

คุณสมบัติการคูณเมทริกซ์ด้วยค่าคงที่หรือสเกลาร์	
กำหนดให้ A, B เป็นเมทริกซ์ขนาด $m \times n$ และ c, d เป็นค่าคงที่	
การเปลี่ยนกลุ่ม	$(cd) A = c (dA) = (cA) d$
เอกลักษณ์การคูณ คือ 1	$1A = A$
การกระจาย	$c(A + B) = cA + cB$ และ $(c+d)A = cA + dA$

คุณสมบัติการคูณเมทริกซ์ด้วยเมทริกซ์ กำหนดให้ A, B และ C เป็นเมทริกซ์ขนาด $n \times n$	
การเปลี่ยนกลุ่ม	$(AB)C = A(BC)$
เอกลักษณ์การคูณ	คือเมทริกซ์ I ขนาด $n \times n$ ที่ทำให้ $AI = IA = A$ โดยที่ $I_n = \begin{bmatrix} 1 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 \end{bmatrix}$
อินเวอร์สการคูณ	อินเวอร์สการคูณของเมทริกซ์ A คือ A^{-1} ที่เมื่อนำมาคูณกับ A แล้วทำให้ผลลัพธ์เป็น I_n $AA^{-1} = A^{-1}A = I_n$ ข้อสังเกต มีเพียงเมทริกซ์จัตุรัสเท่านั้น ที่สามารถหาอินเวอร์สการคูณได้ และเมทริกซ์บางตัวอาจไม่มีอินเวอร์สการคูณก็ได้ การหาอินเวอร์สของเมทริกซ์ขนาด 2×2 ถ้า $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ $A^{-1} = \frac{1}{ad-bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$ ดูเพิ่มเติมวิธีการหาอินเวอร์สการคูณใน ตัวอย่าง 2.12
<u>ข้อสังเกต</u>	เมทริกซ์ไม่มีคุณสมบัติในการสลับที่การคูณ นั่นคือ $A \times B \neq B \times A$ และโดยทั่วไปแม้ว่าเราจะ จะสามารถทำการคูณเมทริกซ์ $A \times B$ ได้ แต่เราอาจไม่สามารถทำ $B \times A$ ได้ เช่น พิจารณาเมทริกซ์ $A_{2 \times 3}$ และ $B_{3 \times 4}$ เราสามารถทำ $A \times B$ ได้ แต่ไม่สามารถทำ $B \times A$ ได้
คุณสมบัติของ อินเวอร์สการคูณ เมทริกซ์	ให้ A และ B ขนาด $n \times n$ I_n เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ และ c เป็นจำนวนจริง $(A^{-1})^{-1} = A$ $(AB)^{-1} = A^{-1}B^{-1}$ $(A^t)^{-1} = (A^{-1})^t$ $(cA)^{-1} = \frac{1}{c}A^{-1}$ เมื่อ $c \neq 0$ $AA^{-1} = I_n = A^{-1}A$

ตัวอย่าง 2.11 หาเมทริกซ์เอกลักษณ์การบวกและอินเวอร์สการบวกของเมทริกซ์ A เมื่อ

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 5 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

เอกลักษณ์การบวกของ A คือเมทริกซ์ 0 ที่เมื่อบวกกับ A แล้วทำให้ A มีค่าเท่าเดิม นั่นคือ $\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$

อินเวอร์สการบวกของ A คือเมทริกซ์ที่เมื่อบวกกับ A แล้วทำให้ได้ $0_{3 \times 2}$ นั่นคือ $\begin{bmatrix} -2 & 0 \\ -5 & 1 \\ -3 & -1 \end{bmatrix}$

ตัวอย่าง 2.12 หาเมทริกซ์เอกลักษณ์การคูณและอินเวอร์สการคูณของเมทริกซ์ A เมื่อ

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 5 & -1 \end{bmatrix}$$

วิธีทำ

เอกลักษณ์การคูณของ A คือเมทริกซ์ที่คูณกับ A แล้วทำให้ A มีค่าเท่าเดิม

A มีขนาด 2×2 ดังนั้น เอกลักษณ์การคูณของ A คือ I_2 นั่นคือ $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$

อินเวอร์สการคูณของ A คือเมทริกซ์ขนาด 2×2 ที่คูณกับ A แล้วทำให้ได้เมทริกซ์เอกลักษณ์ (I_2) นั่นคือ

$$A^{-1} = \frac{1}{(2 \times -1) - (0 \times 5)} \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ -5 & 2 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = -\frac{1}{2} \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ -5 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\text{ดังนั้น } A^{-1} = \begin{bmatrix} 1/2 & 0 \\ 5/2 & -1 \end{bmatrix}$$

ทดสอบคำนวณเพื่อยืนยันคำตอบ

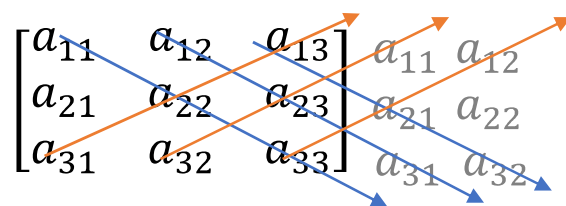
$$\begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 5 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1/2 & 0 \\ 5/2 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

2.1.7 ค่ากำหนด (ดีเทอร์มิแนนต์ - Determinant)

ดีเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์ คือ ฟังก์ชันที่ให้ผลลัพธ์เป็นสเกลาร์ซึ่งขึ้นอยู่กับค่าของ n ในขนาดของเมทริกซ์จัตุรัส ขนาด $n \times n$ ดีเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์ A เขียนแทนด้วย $\det(A)$ หรือ $|A|$

ถ้าให้ A เป็นเมทริกซ์จัตุรัสขนาด $n \times n$

- ถ้า $\det(A) = 0$ แล้ว A เป็นเมทริกซ์เอกฐาน (Singular matrix)
- ถ้า $\det(A) \neq 0$ แล้ว A เป็นเมทริกซ์ไม่เป็นเอกฐาน (Non-singular matrix)
- ถ้า A เป็น non-singular matrix แล้ว A สามารถหาอินเวอร์สการคูณได้
- ถ้า $A = [a]$ เป็นเมทริกซ์ขนาด 1×1 และ a เป็นจำนวนจริงแล้ว $\det(A) = a$
- ถ้า $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ เป็นเมทริกซ์ขนาด 2×2 และ a, b, c, d เป็นจำนวนจริงแล้ว $\det(A) = ad - bc$
- โดยสรุป การหาค่า $\det(A)$ คือ (ผลคูณทแยงลง) - (ผลคูณทแยงขึ้น)

นั่นคือ $\det(A) =$

$$[(a_{11}a_{22}a_{33}) + (a_{12}a_{23}a_{31}) + (a_{13}a_{21}a_{32})] - [(a_{31}a_{22}a_{13}) + (a_{32}a_{23}a_{11}) + (a_{33}a_{21}a_{12})]$$

ตัวอย่าง 2.13 กำหนดเมทริกซ์ A ต่อไปนี้ ให้หา $\det(A)$ และ A^{-1}

เมทริกซ์ A	ดีเทอร์มิแนนต์ $\det(A)$	อินเวอร์สการคูณ A^{-1}
$[5]$	5	$1/5$
$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 4 & 6 \end{bmatrix}$	$1(6) - 2(4) = -2$	$\frac{1}{1(6) - 2(4)} \begin{bmatrix} 6 & -2 \\ -4 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ 2 & -1/2 \end{bmatrix}$
$\begin{bmatrix} 2 & -5 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$	$2(3) - (-5)(0) = 6$	$\frac{1}{2(3) - (-5)(0)} \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1/2 & 5/6 \\ 0 & 1/3 \end{bmatrix}$
$\begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 6 \end{bmatrix}$	$2(6) - (3)(4) = 0$	$\frac{1}{2(6) - 3(4)} \begin{bmatrix} 6 & -3 \\ -4 & 2 \end{bmatrix} = \frac{1}{0} \begin{bmatrix} 6 & -3 \\ -4 & 2 \end{bmatrix}$ <p>ซึ่ง $\frac{1}{0}$ ไม่ใช่จำนวนจริง ดังนั้น ไม่สามารถหา A^{-1} ได้ ซึ่งตรงตามนิยามว่าถ้า $\det(A) = 0$ จะไม่สามารถหา A^{-1} ได้</p>

2.1.8 ทรานสโพสของเมทริกซ์ (Transpose of matrix)

ถ้า $A = [a_{ij}]_{m \times n}$ แล้ว ทรานสโพสของ A เขียนแทนด้วย A', A^t หรือ A^T โดยที่ $A' = [a_{ji}]_{n \times m}$ หรืออธิบายง่ายๆคือการสลับสมาชิกแนวนอนเป็นแนวตั้งนั่นเอง

ตัวอย่าง 2.14 ให้ $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$ จะได้ $A' = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 2 & 5 \\ 3 & 6 \end{bmatrix}$

2.2 Matrix and python

เราสามารถสร้างเมทริกซ์ได้จาก numpy array หรือ numpy.matrix

คำสั่งเริ่มต้นที่ต้องสั่งคือ import numpy as np

2.2.1 คำสั่งและ function เกี่ยวกับการสร้าง matrix

function และ sourcecode	อธิบาย และ output
<p>np.array</p> <p>np.matrix</p> <pre>4 a = np.array([[1,2,3], [4,5,6]]) 5 print(a) 6 print(type(a)) 7 8 a = np.matrix('1 2 3; 4 5 6') 9 print(a) 10 print(type(a))</pre>	<p>สร้าง matrix โดยกำหนดสมาชิกใน matrix</p> <pre>[[1 2 3] [4 5 6]] <class 'numpy.ndarray'> [[1 2 3] [4 5 6]] <class 'numpy.matrix'></pre>
<p>np.zeros</p> <pre>4 a = np.zeros((2,3)) 5 b = np.zeros((3,3)) 6 print(a) 7 print(b)</pre>	<p>สร้าง zero matrix (สมาชิกเป็น 0 ทั้งหมด)</p> <pre>[[0. 0. 0.] [0. 0. 0.]] [[0. 0. 0.] [0. 0. 0.] [0. 0. 0.]]</pre>
<p>np.ones</p> <pre>3 a = np.ones((2,1)) 4 b = np.ones((1,4)) 5 print(a) 6 print(b)</pre>	<p>สร้าง one matrix (สมาชิกเป็น 1 ทั้งหมด)</p> <pre>[[1.] [1.]] [[1. 1. 1. 1.]]</pre>

<p>np.arange(x)</p> <p>np.reshape(x, y)</p> <pre> 3 a = np.arange(5) 4 b = np.arange(12).reshape(3,4) 5 print(a) 6 print(b) </pre>	<p>arange: สร้าง array ขนาด x และ initialize ค่าใน array เป็น 0 ถึง x-1</p> <p>reshape: แปลงขนาดของ array เป็น matrix ขนาด x แถว y คอลัมน์</p> <pre> [0 1 2 3 4] [[0 1 2 3] [4 5 6 7] [8 9 10 11]] </pre>
<p>np.shape</p> <pre> 4 A = np.arange(12).reshape(3,4) 5 print(np.shape(A)) 6 print(A.shape[0]) 7 print(A.shape[1]) </pre>	<p>แสดงขนาดของเมทริกซ์</p> <pre> (3, 4) 3 4 </pre>
<p>np.identity(i) หรือ np.eye(i)</p> <pre> 3 A = np.identity(3) 4 B = np.eye(2) 5 print(A) 6 print(B) </pre>	<p>สร้าง identity matrix ขนาด i</p> <pre> [[1. 0. 0.] [0. 1. 0.] [0. 0. 1.]] [[1. 0.] [0. 1.]] </pre>
<p>np.random.rand(d0, d1, ... dn)</p> <pre> 3 A = np.random.rand(3,2) 4 B = np.random.rand(2,1) 5 print(A) 6 print(B) </pre>	<p>สร้าง matrix โดย initialize ค่าแบบ random float</p> <pre> [[0.2667155 0.87270521] [0.5318026 0.04003233] [0.76498442 0.13770674]] [[0.10541614] [0.63546584]] </pre>
<p>np.random.randint(low, high=None, size = None)</p> <pre> 3 A = np.random.randint(1,5, size =(3,2)) 4 B = np.random.randint(6,10, size =(2,4)) 5 print(A) 6 print(B) </pre>	<p>สร้าง matrix โดย initialize ค่าแบบ random int</p> <pre> [[2 4] [3 3] [4 2]] [[9 6 9 7] [6 6 6 8]] </pre>

2.2.2 function และตัวอย่างเกี่ยวกับ matrix operations

function และ source code	อธิบาย และ output
<p>การบวกเมทริกซ์</p> <pre> 3 A = np.array([[1,2,0],[2,4,6]]) 4 B = np.array([[2,-2,7],[1,3,5]]) 5 C = A + B 6 print(C)</pre>	<pre> [[3 0 7] [3 7 11]]</pre>
<p>การคูณเมทริกซ์</p> <p>ใช้ .dot() หรือ np.matmul()</p> <pre> 3 A = np.array([[1,2,0],[2,4,6]]) 4 B = np.array([[2,1],[1,7],[2,4]]) 5 C = A.dot(B) 6 D = np.matmul(A,B) 7 print(C) 8 print(D)</pre>	<pre> [[4 15] [20 54]] [[4 15] [20 54]]</pre>
<p>ทรานสโพสของเมทริกซ์</p> <pre> 3 A = np.array([[1,2,0],[2,4,6]]) 4 B = np.array([[2,1],[1,7],[2,4]]) 5 print(A.transpose()) 6 print(B.transpose())</pre>	<pre> [[1 2] [2 4] [0 6]] [[2 1 2] [1 7 4]]</pre>
<p>อินเวอร์สของเมทริกซ์ ใช้ np.linalg.inv</p> <pre> 3 A = np.array([[2,0],[5,-1]]) 4 5 A_inv = np.linalg.inv(A) 6 print(A) 7 print(A_inv)</pre> <pre> 10 B = np.array([[2,3],[4,6]]) 11 print(B) 12 B_inv = np.linalg.inv(B)</pre> <p>File "E:\python_by_prymania\</p>	<pre> [[2 0] [5 -1]] [[0.5 0.] [2.5 -1.]]</pre> <p>เมทริกซ์ B ไม่สามารถ หา inverse matrix ได้</p>

ดีเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์ ใช้ np.linalg.det

```
3 A = np.array([[2,0],[5,-1]])
4
5 a = np.linalg.det(A)
6 print(A)
7 print(a)
```

```
[[ 2  0]
 [ 5 -1]]
-2.0
```

2.2.3 การเข้าถึงสมาชิกในเมทริกซ์ (matrix elements, rows and columns)

function และ sourcecode

อธิบาย และ output

การเข้าถึง element โดยใช้ [i] เลข index ของ element เริ่มนับที่ 0
ถ้า i เป็นลบ จะเริ่มนับที่ element สุดท้าย (-1 คือตัวสุดท้าย, -2 คือตัวรองสุดท้าย)

```
3 A = np.array([[2,0,-1], [4,1,2], [-5,3,7]])
4
5 print(A, '\n')
6
7 #access elements of matrix
8 print('A[0][0] = ', A[0][0])
9 print('A[0][2] = ', A[0][2])
10 print('A[1][0] = ', A[1][0])
11 print('A[-1][-1] = ', A[-1][-1])
12 print('A[-1][-2] = ', A[-1][-2])
13 print('\n')
14 #access rows of matrix
15 print('A[0] = ', A[0])
16 print('A[1] = ', A[1])
17 print('A[2] = ', A[2])
18 print('A[-1] = ', A[-1])
19 print('\n')
20 #access columns of matrix
21 print('A[:,0] = ', A[:,0])
22 print('A[:,1] = ', A[:,1])
23 print('A[:,2] = ', A[:,2])
24 print('A[:, -1] = ', A[:, -1])
```

```
[[ 2  0 -1]
 [ 4  1  2]
 [-5  3  7]]
```

```
A[0][0] = 2
A[0][2] = -1
A[1][0] = 4
A[-1][-1] = 7
A[-1][-2] = 3
```

```
A[0] = [ 2  0 -1]
A[1] = [ 4  1  2]
A[2] = [-5  3  7]
A[-1] = [-5  3  7]
```

```
A[:,0] = [ 2  4 -5]
A[:,1] = [ 0  1  3]
A[:,2] = [-1  2  7]
A[:, -1] = [-1  2  7]
```


การตัด matrix โดยการบอกจำนวน row, column	
<pre> 3 A =np.array([[1,2,3,4], [5,6,7,8], 4 [9,10,11,12],[13,14,15,16]]) 5 6 print(A,'\n') 7 8 print(A[:1, :1]) # 1 row, 1 col 9 print(A[:1, :2]) # 1 row, 2 cols 10 print(A[:1, :3]) # 1 row, 3 cols 11 print(A[:1, :4]) # 1 row, 4 cols 13 print(A[:2, :1]) # 2 rows, 1 col 14 print(A[:2, :2]) # 2 rows, 2 cols 15 print(A[:2, :4]) # 2 rows, 4 cols 17 print(A[:3, :1]) # 3 rows, 1 col 18 print(A[:3, :2]) # 3 rows, 2 col 20 print(A[:, 0:2]) # all rows, col 0,1 21 print(A[:, 1:2]) # all rows, col 1 22 print(A[:, 1:4]) # all rows, col 1,2,3 23 print(A[:, 2:3]) # all rows, col 2 24 print(A[2:4, 2:4]) # row 2,3 , col 2,3 25 print(A[2:9, 2:8]) # row 2,3 , col 2,3 </pre>	<pre> [[1 2 3 4] [5 6 7 8] [9 10 11 12] [13 14 15 16]] [[1]] [[1 2]] [[1 2 3]] [[1 2 3 4]] [[1] [5]] [[1 2] [5 6]] [[1 2 3 4] [5 6 7 8]] [[1] [5] [9]] [[1 2] [5 6] [9 10]] [[1 2] [5 6] [9 10] [13 14]] [[2] [6] [10] [14]] [[2 3 4] [6 7 8] [10 11 12] [14 15 16]] [[3] [7] [11] [15]] [[11 12] [15 16]] [[11 12] [15 16]] </pre>

2.2.4 ฟังก์ชันอื่น ๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับ matrix

function และ sourcecode	อธิบาย และ output
<p>argmax() แสดง index ที่มีค่ามากที่สุดใน matrix</p> <p>amax() แสดงค่าที่มากที่สุดใน matrix</p> <p>argmin() แสดง index ที่มีค่าน้อยที่สุดใน matrix</p> <p>amin() แสดงค่าที่น้อยที่สุดใน matrix</p> <pre> 4 A = np.random.randint(1,20, size = (3,5)) 5 i_max = np.argmax(A) 6 v_max = np.amax(A) 7 i_min = np.argmin(A) 8 v_min = np.amin(A) 9 10 print(A) 11 print(i_max) 12 print(v_max) 13 print(i_min) 14 print(v_min) </pre>	<pre> [[14 13 8 6 18] [18 7 17 17 16] [17 16 1 5 16]] </pre> <p>4</p> <p>18</p> <p>12</p> <p>1</p> <p>เมทริกซ์ A ค่าที่มากที่สุดคือ 18 ซึ่งอยู่ในตำแหน่ง index ที่ 4 ดังนั้น</p> <p>argmax คือ 4</p> <p>amax คือ 18</p>
<p>sum(axis = 0) หาผลบวกรวมในเมทริกซ์ แต่ละ column</p> <p>sum(axis = 1) หาผลบวกรวมในเมทริกซ์ แต่ละ row</p> <pre> 16 A = np.array([[1,2,3,4],[5,6,7,8]]) 17 s1 = A.sum(axis = 0) 18 s2 = A.sum(axis = 1) 19 print(A) 20 print(s1) 21 print(s2) </pre>	<pre> [[1 2 3 4] [5 6 7 8]] </pre> <p>[6 8 10 12]</p> <p>[10 26]</p>

2.3 แบบฝึกหัด

1. หาค่าของ $A + B$ และ $A \times B$ (ถ้าสามารถหาได้)

Q	A, B	$A + B$	$A \times B$
1.1	$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & -2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ -1 & -2 \end{bmatrix}$	$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -2 & -4 \end{bmatrix}$	$\begin{bmatrix} -2 & -6 \\ 2 & 6 \end{bmatrix}$
1.2	$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -1 & -2 & 0 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 & -2 & 0 \\ -1 & -2 & 2 \end{bmatrix}$		
1.3	$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 & -2 & 0 \\ -1 & -2 & 7 \end{bmatrix}$		
1.4	$A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 2 \\ 2 & 4 & 6 \end{bmatrix}$		

2. หาค่าของ $\det(A)$, A^{-1} และ A^t (ถ้าสามารถหาได้)

Q	A	$\det(A)$	A^{-1}	A^{-t}
2.1	$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & -2 \end{bmatrix}$	0		$\begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{bmatrix}$
2.2	$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & -2 \end{bmatrix}$	-6		
2.3	$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 2 & -2 & 0 \\ 1 & -2 & -1 \end{bmatrix}$			

3. จากเมทริกซ์ที่กำหนดให้ ให้ค่าของตัวแปร a และ b

Q	เมทริกซ์	คำตอบ
3.1	$\begin{bmatrix} b+2 & 1 \\ -1 & b-1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a-5 & a+b \\ a-5 & -4 \end{bmatrix}$	a = b =
3.2	$\begin{bmatrix} 2 & 5 \\ -4 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ -5 \end{bmatrix}$	a = b =

4. เขียนโปรแกรมด้วย python เพื่อทำงานต่อไปนี้

Q	การทำงาน
4.1	<p>สร้างเมทริกซ์ A ขนาด 3 rows, 4 columns โดย initialize ค่า (กำหนดค่าเริ่มต้น) เป็นเท่าไรก็ได้</p> <p>สร้างเมทริกซ์ B ขนาด 4 rows, 2 columns โดย initialize ค่าเป็นเท่าไรก็ได้</p> <p>$C = A \times B$ แสดง output เป็นเมทริกซ์ A, B และ C</p> <p><u>ตัวอย่าง output</u></p> <pre> A [[1 2 3 4] [-1 -2 -3 0] [2 3 6 7]] B [[0 -2] [-7 -6] [3 6] [0 5]] C = A x B [[-5 24] [5 -4] [-3 49]] </pre>
4.2	<p>ใช้ฟังก์ชัน arange() และ reshape() เพื่อ</p> <p>สร้างเมทริกซ์ A ขนาด 3 rows, 2 columns</p> <p>สร้างเมทริกซ์ B ขนาด 3 rows, 2 columns</p> <p>$C = A + B$ แสดง output เป็นเมทริกซ์ A, B และ C</p> <p><u>ตัวอย่าง output</u></p>

	<pre> A [[0 1] [2 3] [4 5]] B [[0 1] [2 3] [4 5]] C = A + B [[0 2] [4 6] [8 10]] </pre>
4.3	<p>ใช้ฟังก์ชัน np.random.randint() และกำหนดค่า parameters ที่เหมาะสม เพื่อสร้างเมทริกซ์ A ขนาด 3 rows, 4 columns โดยสมาชิกในเมทริกซ์มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง 10</p> <p>สร้างเมทริกซ์ B ขนาด 3 rows, 4 columns โดยสมาชิกในเมทริกซ์มีค่าอยู่ระหว่าง 2 ถึง 5</p> <p>$C = A + B$</p> <p>$D = A - B$</p> <p>แสดง output เป็นเมทริกซ์ A, B, C และ D</p> <p><u>ตัวอย่าง output</u></p> <pre> A [[5 4 6 1] [2 6 6 5] [7 2 8 6]] B [[2 4 2 4] [4 4 2 4] [3 2 3 2]] C = A + B [[7 8 8 5] [6 10 8 9] [10 4 11 8]] D = A - B [[3 0 4 -3] [-2 2 4 1] [4 0 5 4]] </pre>

4.4 ใช้ฟังก์ชัน np.random.randint() และกำหนดค่า parameters ที่เหมาะสม เพื่อสร้างเมทริกซ์ A ขนาด 3 rows, 3 columns โดยสมาชิกในเมทริกซ์มีค่าอยู่ระหว่าง -5 ถึง 5 สร้างเมทริกซ์ B ขนาด 3 rows, 2 columns โดยสมาชิกในเมทริกซ์มีค่าอยู่ระหว่าง -2 ถึง 2 แสดง output ต่อไปนี้

เมทริกซ์ A

เมทริกซ์ B

$A \times B$

transpose ของเมทริกซ์ A

inverse ของเมทริกซ์ A

determinant ของเมทริกซ์ A

ตัวอย่าง output

A

```
[[ 2 -1  3]
 [ 3 -1  0]
 [-2  2 -2]]
```

B

```
[[ 1 -1]
 [-1 -1]
 [-2  1]]
```

$A \times B$

```
[[ -3  2]
 [  4 -2]
 [  0 -2]]
```

Transpose of A

```
[[ 2  3 -2]
 [-1 -1  2]
 [ 3  0 -2]]
```

Inverse of A

```
[[ 0.2  0.4  0.3]
 [ 0.6  0.2  0.9]
 [ 0.4 -0.2  0.1]]
```

Determinant of A

```
10.000000000000002
```

4.5 สร้างเมทริกซ์ A ขนาด 3×4 โดยกำหนดค่าในเมทริกซ์ดังนี้

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 8 & 7 & 6 & 5 \\ -2 & -4 & -6 & -8 \end{bmatrix}$$

แสดง output ของเมทริกซ์ A ต่อไปนี้ โดยใช้ฟังก์ชันที่เหมาะสม

- เมทริกซ์ A
- row ที่ index 0
- row สุดท้าย (โดยไม่ให้บอกว่าเป็น index ที่ 2)
- column ที่ index 1
- column สุดท้าย (โดยไม่ให้บอกว่าเป็น index ที่ 3)
- เลข 7 (โดยการบอก row, column ของเมทริกซ์)
- สมาชิกตัวสุดท้ายของเมทริกซ์ (เลข -4)
- row ที่ index 0 และ 1
- column ที่ index 1 และ 2
- index ที่มีค่ามากที่สุดในเมทริกซ์ A
- ค่าที่มากที่สุดในเมทริกซ์ A
- index ที่มีค่าน้อยที่สุดในเมทริกซ์ A
- ค่าที่น้อยที่สุดในเมทริกซ์ A
- ผลรวมของเมทริกซ์แต่ละ column
- ผลรวมของเมทริกซ์แต่ละ row

ตัวอย่าง output

```

A
[[ 1  2  3  4]
 [ 8  7  6  5]
 [-2 -4 -6 -8]]

row#0:      [1 2 3 4]

last row:   [-2 -4 -6 -8]

column#1:   [ 2  7 -4]

last col:   [ 4  5 -8]

A[1][2]:    6

last element: -8

row #0,1:
[[1 2 3 4]
 [8 7 6 5]]

col #1,2:
[[ 2  3]
 [ 7  6]
 [-4 -6]]

index of max value:  4

max value:           8

index of min value:  11

min value:           -8

sum of each column: [7 5 3 1]

sum of each row: [ 10  26 -20]

```


2.4 References

<https://www.mathsisfun.com/algebra/matrix-inverse.html>

<https://www.shelovesmath.com/algebra/advanced-algebra/matrices-and-solving-systems-with-matrices/#AddingandSubtractingMatrices>

<https://www.intmath.com/matrices-determinants/5-inverse-matrix.php>

<https://th.wikihow.com/%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0%B8%B5%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%A3%E0%B9%8C%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B9%81%E0%B8%99%E0%B8%95%E0%B9%8C%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%97%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%8B%E0%B9%8C%E0%B8%A1%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%B4-3x3>